

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев1 43/2023
08.11.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослава Манчић, адвокат из ..., против туженог Града Јагодина, кога заступа Градско правобранилаштво града Јагодине, ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 410/18 од 05.06.2018. године, у седници одржаној 08.11.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 410/18 од 05.06.2018. године и пресуда Основног суда у Јагодини П1 550/16 од 09.11.2017. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 550/2016 од 15.11.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да му је незаконито, без правног основа, престао радни однос код туженог, са даном 10.03.2015. године, као и да се поништи решење туженог бр. ../15 од 10.03.2015. године, као незаконито. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка плати 160.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 410/18 од 05.06.2018. године, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Пресудом Врховног касационог суда Рев2 2635/2018 од 03.04.2019. године, одбијена је, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 410/18 од 05.06.2018. године.

Одлуком Уставног суда Уж 13889/2019 од 21.07.2023. године, ставом првим изреке, усвојена је уставна жалба АА и утврђено да су пресудом Врховног касационог

суда Рев2 2635/18 од 03.04.2019. године подносиоцу уставне жалбе повређена права на правично суђење на правну заштиту за случај престанка радног односа из члана 32. став 1. и члана 60. став 1. Устава Републике Србије. Ставом 2. изреке, поништена је пресуда Врховног касационог суда Рев2 2635/2018 од 03.04.2019. године и одређено да исти суд донесе нову одлуку о ревизији подносиоца уставне жалбе изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 410/18 од 05.06.2018. године.

У поступку поновног одлучивања о ревизији тужиоца, Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, по огласу објављеном у листу "Нови пут" од 18.04.2012. године, одлуком о избору кандидата директора Сталне канцеларије за ... Града Јагодина од 30.04.2012. године, која је постала коначна 16.05.2012. године, изабран је тужилац. Решењем директора бр. ../2 од 16.05.2012. године, тужилац је засновао радни однос на неодређено време у Сталној канцеларији за ... града Јагодина, за обављање послова студијско-аналитички пројектант у којој је радио до 10.03.2015. године, када му је побијаним решењем в.д. директора бр. ../15, радни однос престао, након исплате отпремнине. Стална канцеларија за ... општине Јагодина, основана је Одлуком о оснивању коју је донела СО Јагодина, а престала је да постоји доношењем Одлуке о престанку важења Одлуке о оснивању сталне канцеларије за ... града Јагодина, која је објављена у „Службеном гласнику Града“ бр. 4 од 02.03.2015. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили, као неоснован тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу и враћање на рад, због недостатка пасивне легитимације на страни туженог, применом члана 26. и 46. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 9/02 ... 62/06), који је био на снази у време оснивања Сталне канцеларије за ... града Јагодина и одредбом члана 65. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07), важежем у време када је престала да постоји Стална канцеларија за ... града Јагодина, Статута општине Јагодина („Општински службени гласник општине Јагодина“, бр. 5/02...20/05), који је важио у време оснивања Сталне канцеларије за ... општине Јагодина и Статута града Јагодина („Службени гласник града Јагодина“, бр. 1/08 ... са свим изменама) који је важио у време промене назива Сталне канцеларије за ... и који је важио на дан њеног укидања.

Поступајући у извршењу одлуке Уставног суда, Врховни суд је поново размотрио све ревизијске разлоге и утврдио да се ревизијом тужиоца основано указује да су нижестепене пресуде засноване на погрешној примени материјалног права односно да се не може прихватити као правилан закључак нижестепених судови да тужени град Јагодина, као оснивач Сталне канцеларије, није пасивно легитимисан у спору за поништај решења в.д. директора Сталне канцеларије од 10.03.2015. године.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају предвиђено је да се стечајни поступак не спроводи, између осталих и према правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се

искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе, или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, а за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. тог члана не спроводи стечајни поступак солидарно одговарају његови оснивачи. Садржина и природа солидарности дужника одређена је одредбом члана 414. Закона о облигационим односима тако да сваки дужник солидарно одговара повериоцу за целу обавезу, и поверилац може захтевати њено испуњење од кога хоће, све док не буде потпуно испуњено, али кад је један дужник испунио обавезу, она престаје и сви се дужници ослобађају. Од више солидарних дужника, сваки може дуговати са другим роком испуњења, под другим условима и уопште са различитим одступањима. То су општа правила о солидарности обавезе, која се примењују и на солидарност у одговорности прописаној одредбом члана 14. Закона о стечају. Одредбама Закона о стечају прописано је за која лица солидарно одговарају његови оснивачи тако што је одређено да су то она правна лица према којима се не спроводи стечајни поступак. То даље води ка законом одређеним разлозима, односно условима за спровођење стечаја. Кад ти услови буду испуњени, а над правним лицем се не може по закону спровести стечајни поступак, тада постоји солидарна одговорност његовог оснивача за обавезе тог правног лица.

Тужиоцу је радни однос у Сталној канцеларији престао 10.03.2015. године, када је и донето побијано решење, међутим, истог дана је и Стална канцеларија, као његов послодавац, престала да постоји. Наиме, Одлука о престанку важења Одлуке о оснивању Сталне канцеларије за ... града Јагодина објављена је у „Службеном гласнику града Јагодине“, бр. 4 од 02.03.2015. године, са ступањем на снагу осмог дана од дана објављивања. Ступањем на снагу Одлуке о престанку важења Одлуке о оснивању Сталне канцеларије за ... града Јагодина дана 10.03.2015. године, Стална канцеларија је престала да постоји и разрешен је дужности в.д. дирекора Сталне канцеларије, како је одлучено чланом 3. исте одлуке. Радноправни статус тужиоца регулисан је решењем од 10.03.2015. године, којим је тужилац остао нераспоређен и којим му је престао радни однос, а које решење је донето од стране в.д. директора Сталне канцеларије, истог дана када је в.д. директора разрешењем изгубио сва овлашћења за одлучивање о правима, обавезама и одговорностима запослених. Из наведеног следи, да тужилац није могао поднети тужбу за поништај спорног решења од 10.03.2015. године против Сталне канцеларије, па како је предмет спора законитост решења о престанку радног односа, то се доводи у питање и остваривање права на правну заштиту за случај престанка радног односа из члана 60. став 4. Устава, која спада у категорију права којих се нико не може одрећи. С тим у вези, без обзира на то какав је био правни статус Сталне канцеларије и чињенице да је исту основао тужени град Јагодина, као јединица локалне самоуправе, следи да о приговору недостатка пасивне легитимације није могло бити одлучено, а да се претходно не утврди да ли између Сталне канцеларије и туженог града Јагодина постоји однос правног следбеништва, тј. да ли се град Јагодина, као оснивач, може сматрати сукцесором (универзалним / сингуларним) Сталне канцеларије. Па када се имају у виду напред наведене одредбе Закона о стечају и чињенице да је ступањем на снагу Одлуке о престанку важења Одлуке о оснивању Сталне канцеларије за ... града Јагодина дана 10.03.2015. године, Стална канцеларија престала да постоји и да је разрешен дужности в.д. дирекора Сталне канцеларије, то се не може прихватити као правилан закључак нижестепених судова да тужени није пасивно легитимисан, јер тужени, у складу са одредбама Закона о стечају, за обавезе Сталне канцеларије за ... града Јагодина (правног лица над којим се у складу са чланом

14. став 1. Закона о стечају не спроводи стечајни поступак) одговорара као њен оснивач, а стим у вези је и пасивно легитимисан када се тужбом тражи поништај спорног решења од 10.03.2015. године.

Имајући у виду да због погрешне примене материјалног права, нису утврђене чињенице од којих зависи оцена основаности захтева тужиоца којим се тражи поништај спорног решења од 10.03.2015. године, то нема услова за преиначење нижестепених пресуда, због чега су исте укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће поново одлучити о постављеном тужбеном захтеву, водећи рачуна о правилној примени материјалног права, у конкретном случају одредбама члана 64а. став 2. тачка б. у вези члана 65., 66. и 67. Закона о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС бр. 48/91...23/13) и члана 176. и 191. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05...75/14).

С обзиром на изложено, Врховни суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у изреци овог решења, а истовремено је на основу члана 165. став 2. ЗПП укинуо и одлуку о трошковима поступка, јер иста зависи од коначног исхода спора.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић